

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

I warsztaty szkoleniowo-informacyjne w ramach projektu „Rzemiosło w EFS” 8-9 września 2016, Gdańsk

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach konkursu dotacji na Wsparcie Zasady Partnerstwa oraz Procesu Koordynacji we wdrażaniu EFS w Polsce w latach 2014-2020

Jaka jest podstawa prawna Wytucznych?

Czym jest wydatek kwalifikowany?

Jakie różnice występują pomiędzy zasadami obowiązującymi w perspektywie finansowej 2007 – 2013 a 2014-2020?

Jak wygląda zasięg geograficzny, mapa oraz jakie jest zróżnicowanie intensywności pomocy?

Jak przebiega ocena kwalifikowalności projektu?

Jaki jest okres kwalifikowalności projektu?

Jak wygląda katalog wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych?

Co rozumie się przez faktyczne poniesienie wydatku?

Na czym polega uczciwa konkurencja w zakresie ponoszenia wydatków?

Jak umocować i rozliczać personel projektu?

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jaka jest podstawa prawna Wytycznych?

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Podstawa opracowania Wytycznych

Wytyczne, zostały wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. **o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020** (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378).

Wytyczne określają ujednolicone warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków dla:
-funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz,
-zgodnie z art. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej, dla *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych*.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Umocowanie prawne

Akty prawa UE:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 Z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Umocowanie prawne

Akty prawa krajowego:

Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1146, z późn. zm.) - zwana dalej: ustawą wdrożeniową;

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 j.t. z późn. zm.);

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 j.t. z późn. zm.);

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 59 poz. 404 j.t. z późn. zm.);

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dokumenty horyzontalne oraz wytyczne Ministra Rozwoju

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;

Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ponadto...

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych właściwego PO

Regulamin naboru wniosków

Umowa o dofinansowanie projektu

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Czym jest wydatek kwalifikowany?

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatek kwalifikowany - zgodność / przejrzystość

- zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz krajowego, w tym prawem zamówień publicznych
- dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów

Istnieje możliwość doprecyzowania znaczenia przejrzystości w wytycznych programowych (np. brak możliwości udzielania zamówień podmiotom powiązanym – taki zakaz nie wynika bezpośrednio z wytycznych horyzontalnych poza zasadą konkurencyjności i PZP).

Fundusze
Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatek kwalifikowany - niedyskryminacja / sprawiedliwość

- Traktat o UE art. 2 - *Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne Państwom Członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn.*

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatek kwalifikowany - przejrzystość

- Komunikat wyjaśniający KE 2006/C 179/02) – *obowiązek przejrzystości, który polega na zagwarantowaniu wszystkim potencjalnym oferentom odpowiedniego poziomu upublicznienia informacji umożliwiającego rynkowi usług otwarcie na konkurencję oraz kontrolę bezstronności procedur przetargowych – dotyczy wszystkich zamówień publicznych jako obowiązek wynikający z postanowień Traktatu*

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatek kwalifikowany - przejrzystość i racjonalność

obowiązek zapewnienia niedyskryminacji i przejrzystości w traktacie o UE, Komunikacie wyjaśniającym KE 2006/C 179/02) i zaleceniach / wskazówkach KE w sprawach indywidualnych

cel przejrzystości / cel racjonalnego wydatku

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jakie różnice występują pomiędzy zasadami obowiązującymi w perspektywie finansowej 2007 – 2013 a 2014-2020?

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zmiany w Wytycznych

Co do zasady:

- zmiany w Wytycznych dokonywane są nie częściej niż raz w roku kalendarzowym. Wprowadzone one zostają co do zasady, z dniem pierwszego stycznia kolejnego roku Kalendarzowego...
- zmiana Wytycznych nie powoduje konieczności aktualizacji zatwierdzonych wniosków o dofinansowanie
- każdy zainteresowany podmiot, który zobowiązał się do stosowania Wytycznych, może zwrócić się na piśmie z prośbą o dokonanie indywidualnej interpretacji postanowień Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków obowiązujących w ramach PO dla konkretnego stanu faktycznego.

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Interpretacja Wytycznych

Każdy zainteresowany podmiot, który zobowiązał się do stosowania *Wytycznych*, **może zwrócić się na piśmie z prośbą o dokonanie indywidualnej interpretacji** postanowień *Wytycznych* w zakresie kwalifikowania wydatków obowiązujących w ramach PO dla konkretnego stanu faktycznego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Interpretacja c.d.

W sytuacji, gdy zainteresowany podmiot nie zgadza się z interpretacją wydaną przez instytucję na niższym poziomie zarządzania, a dana instytucja odmówiła skierowania pytania do instytucji nadrzędnej, może on zwrócić się bezpośrednio do instytucji nadrzędnej w systemie realizacji PO

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ocena kwalifikowalności

Do oceny **kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję *Wytycznych* obowiązującą w dniu poniesienia wydatku**, z uwzględnieniem sytuacji opisanych poniżej:

Do oceny prawidłowości umów zawartych w ramach realizacji projektu w wyniku przeprowadzonych postępowań, stosuje się wersję *Wytycznych* obowiązującą **w dniu wszczęcia postępowania**, które zakończyło się podpisaniem danej umowy.

W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji projektu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie) wersja *Wytycznych* wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla beneficjenta, warunki ewentualnego ich stosowania w odniesieniu do wydatków poniesionych przed dniem stosowania nowej wersji *Wytycznych* określa IZ PO w umowie o dofinansowanie.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Naruszenie zasady trwałości

Naruszenie zasady trwałości następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości **co najmniej jednej z poniższych przestąnek**:

- zaprzestano działalności produkcyjnej lub ją **relokowano poza obszar wsparcia PO**,
- nastąpiła **zmiana własności** (rozumiana jako rozporządzenie prawem własności) elementu współfinansowanej infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,
- nastąpiła **istotna zmiana wpływająca na charakter projektu**, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Trwałość projektu

Naruszenie zasady trwałości występuje również w przypadku (w odniesieniu do inwestycji w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych) przeniesienia w okresie 10 lat od daty płatności końcowej działalności produkcyjnej poza obszar UE. Przedmiotowego warunku nie stosuje się do MŚP.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Standard oraz ceny rynkowe

IZ PO może określić wymagania dotyczące standardu oraz cen rynkowych najczęściej finansowanych towarów i usług w ramach PO w wytycznych programowych lub w regulaminie konkursu, lub w dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wadium - dochód podczas realizacji projektu

Za dochód nie uznaje się wadium wpłacanego przez podmiot ubiegający się o realizację zamówienia publicznego na podstawie ustawy Pzp, zatrzymanego w przypadku wycofania oferty, **kar umownych (w tym kar za odstąpienie od umowy i kar za opóźnienie), zatrzymanych kaucji zwrotnych oraz ulg z tytułu terminowego odprowadzania składek do ZUS/US**. Płatności otrzymane przez beneficjenta w powyższych przypadkach nie pomniejszają wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jak wygląda zasięg geograficzny, mapa

oraz

jakie jest zróżnicowanie intensywności pomocy?

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasięg geograficzny kwalifikowalności

Projekt współfinansowany z funduszy strukturalnych lub FS w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” powinien być realizowany:

- a) w przypadku inwestycji finansowanej z PO PW – w regionach wskazanych w programie (NUTS 2), tj. w województwach:
warmińsko-mazurskim, podlaskim, lubelskim, podkarpackim, świętokrzyskim,
- b) w przypadku Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych – w regionach na poziomie NUTS 2 objętych tą inicjatywą
- c) w przypadku RPO – w regionie na poziomie NUTS 2, którego dotyczy dany RPO
- d) w przypadku pozostałych PO – na terenie kraju

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Mapa Pomocy Regionalnej na lata 2014–2020 dla Polski

ROZPORZĄDZENIE RM

z dnia 30 czerwca 2014 r.

w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Maksymalna intensywność pomocy regionalnej

50% – województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, i warmińsko-mazurskie

35% – województwa: kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, opolskie, pomorskie, świętokrzyskie i zachodniopomorskie
oraz podregiony: ciechanowsko-płocki, ostrołęcko-siedlecki, radomski i warszawski wschodni

25% – województwa dolnośląskie, wielkopolskie i śląskie

20% – podregion warszawski zachodni

15% – obszar [m.st. Warszawy](#) (od 1 lipca 2014 do 31 grudnia 2017)

10% – obszar m.st. Warszawy (od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2020).

Maksymalna intensywność pomocy regionalnej udzielanej małym lub średnim przedsiębiorstwom (z wyłączeniem nowych inwestycji o kosztach kwalifikowalnych przekraczających 50 mln euro), podwyższa się o 20 punktów procentowych dla małych oraz 10 punktów procentowych dla średnich przedsiębiorstw w stosunku do maksymalnej intensywności dla województw/podregionów (art. 5).

Zakazane jest udzielanie pomocy regionalnej dla tzw. przedsiębiorstw zagrożonych i portów lotniczych oraz w sektorach: hutnictwa żelaza i stali, włókien syntetycznych, rybołówstwa i akwakultury, rolnictwa, leśnictwa, transportu i energetyki (art. 6).

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jak przebiega ocena kwalifikowalności projektu?

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ocena kwalifikowalności wydatku

Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest:

- na etapie oceny wniosku o dofinansowanie;
- w trakcie realizacji projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta;
- po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na beneficjenta umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ocena kwalifikowalności projektu
następuje na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.

Projekt kwalifikuje się do dofinansowania, jeżeli spełnia łącznie co najmniej następujące przesłanki:

- a) został złożony przez uprawnionego wnioskodawcę lub osobę uprawnioną w imieniu wnioskodawcy do złożenia wniosku o dofinansowanie,
- b) jest zgodny z PO oraz SZOOP i regulaminem konkursu lub dokumentacją dotyczącą projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym,
- c) przyczynia się do realizacji szczegółowych celów danej osi priorytetowej, działania lub poddziałania,
- d) jest zgodny z horyzontalnym i politykami UE, określonymi w rozporządzeniu ogólnym
- e) spełnia kryteria wyboru obowiązujące w danym konkursie lub kryteria obowiązujące dla projektów pozakonkursowych.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Uwaga

IZ PO może określić w wytycznych programowych szczegółowe warunki kwalifikowalności projektów w ramach danego PO, które powinny być zgodne z warunkami i procedurami określonymi w Wytycznych.

Fakt, że dany projekt kwalifikuje się do dofinansowania w ramach PO **nie oznacza**, że wszystkie wydatki poniesione podczas jego realizacji będą uznane za kwalifikowalne.

W przypadku, gdy dofinansowanie w ramach projektu stanowi pomoc publiczną, ocena kwalifikowalności projektu uwzględnia przepisy obowiązujące wnioskodawcę w przedmiotowym zakresie.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Art.65 pkt6. rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013

- Do współfinansowania ze środków UE **nie można przedłożyć projektu, który został fizycznie ukończony** (w przypadku robót budowlanych) lub **w pełni zrealizowany** (w przypadku dostaw i usług) przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach PO, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane – z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej.
- Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jaki jest okres kwalifikowalności wydatków?

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Okres kwalifikowalności

Z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2014 r.

Końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2023r.

W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Uwaga

- **okres kwalifikowalności wydatków** w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie może zostać zmieniony **w uzasadnionych przypadkach**

- w przypadku projektów współfinansowanych z EFS możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie kwalifikowalności określonym w umowie, pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu, zostaną poniesione do 31 grudnia 2023 r. oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową (np. składki ZUS).

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jak wygląda katalog
wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych?

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki kwalifikowane 1 (2)

Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w Umowie o dofinansowanie projektu i udokumentowany
- jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej
- został uwzględniony w budżecie projektu,
- został poniesiony zgodnie z postanowieniami Umowy o dofinansowanie projektu,
- jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki kwalifikowane 2 (2)

- został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami w tym zakresie kreślonymi w Wytycznych, lub ze szczegółowymi zasadami Określonymi przez IZ RPO/IP,
- został wykazany we wniosku o płatność zgodnie z Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej
- dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych, w tym zaliczek dla wykonawców, z zastrzeżeniem podrozdziału
- jest zgodny z innymi warunkami uznania go za wydatek kwalifikowalny określonymi w Wytycznych, Regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki niekwalifikowane 1 (4)

- prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem wydatków ponoszonych na subsydiowanie odsetek lub na dotacje na opłaty gwarancyjne w przypadku udzielania wsparcia na te cele
- koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- kary i grzywny,
- świadczenia realizowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS)
- odpisy dokonywane na ZFŚS w projektach realizowanych ze środków Pomocy Technicznej
- rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi
- wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki niekwalifikowane 2 (4)

- wydatki poniesione na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (w przypadku nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych
- podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych,
- wydatki poniesione na zakup nieruchomości przekraczające 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym w przypadku terenów przemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki, limit ten wynosi 15%...
- zakup lokali mieszkalnych ...
- inne niż część kapitałowa raty leasingowej wydatki związane z umową leasingu

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki niekwalifikowane 3 (4)

- transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na PLN według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji -bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności
- wydatki związane z czynnością techniczną polegającą na wypełnieniu formularza wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku wszystkich projektów, lub formularza wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów
- premia dla współautora wniosku o dofinansowanie opracowującego np. studium wykonalności, naliczana jako procent wnioskowanej/uzyskanej kwoty dofinansowania i wypłacana przez beneficjenta (ang. success fee),

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki niekwalifikowane 4 (4)

- w przypadku projektów współfinansowanych z EFS – wydatki związane z zakupem nieruchomości i infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych jako cross-financing,
- koszty postępowania sądowego,
- wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Co rozumie się przez faktyczne poniesienie wydatku?

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Faktyczne poniesienie wydatku

Do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta. Wydatek faktycznie poniesiony to wydatek w znaczeniu kasowym, tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta.

Dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura, inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Data poniesienia wydatku 1 (2)

a) w przypadku wydatków pieniężnych:

- dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą – datę obciążenia rachunku bankowego beneficjenta, tj. datę księgowania operacji
- dokonanych kartą kredytową lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności – datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub podobnego instrumentu
- dokonanych gotówką – datę faktycznego dokonania płatności

b) w przypadku wkładu niepieniężnego – datę faktycznego wniesienia wkładu (np. datę pierwszego wykorzystania środka trwałego na rzecz projektu lub wykonania nieodpłatnej pracy przez wolontariusza) lub inną datę wskazaną przez beneficjenta i zaakceptowaną przez właściwą instytucję będącą stroną umowy

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Data poniesienia wydatku 2 (2)

- c) w przypadku amortyzacji – datę dokonania odpisu amortyzacyjnego,
- d) w przypadku potrącenia – datę o której mowa w art. 499 Kodeksu cywilnego
- e) w przypadku depozytu sądowego – datę faktycznego wniesienia depozytu do sądu, w przypadku rozliczeń na podstawie wewnętrznej noty obciążeniowej – datę zaksięgowania noty
- f) w przypadku udzielenia promesy premii technologicznej – datę jej otrzymania.

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Na czym polega uczciwa konkurencja
w zakresie ponoszenia wydatków?

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji 1 (2)

Właściwa instytucja będąca stroną umowy zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w ramach projektu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców.

Spełnienie wymogów, następuje w drodze przeprowadzenia rozeznania rynku, zastosowania zasady konkurencyjności lub przepisów Pzp.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji 2 (2)

Szacowanie wartości zamówienia jest dokonywane z należytą starannością, z uwzględnieniem ewentualnych zamówień uzupełniających.

Zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zniżeniem jego wartości szacunkowej, przy czym ustalając wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę konieczność łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- a) usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie,
- b) możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie,
- c) możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Tryb wyboru wykonawcy

- zasada uczciwej konkurencji (zasada konkurencyjności + pzp) – zamówienia publiczne > 50 tys. PLN netto
- tryb uproszczony - wydatki o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie
- brak trybu - ogólne warunki kwalifikowalności wydatków - wydatki o wartości do 20 tys. PLN netto (na podstawie Wytycznych możliwość określenia szczegółowych procedur w umowie o dofinansowanie).

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada uczciwej konkurencji

- obowiązek przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z *Wytycznymi*
- nazewnictwo – zasada uczciwej konkurencji ≠ zasada konkurencyjności

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada konkurencyjności

- dot. zamówień o wartości powyżej 50 tys. PLN netto
- dot. beneficjentów zobligowanych do stosowania PZP (od progu 30 tys. euro) oraz pozostałych beneficjentów

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Szacowanie zamówienia 1 (2)

- z należytą starannością
- przy łącznym spełnianiu tożsamości: podmiotowej, przedmiotowej i czasowej (RESTRYKCYJNE PODEJŚCIE)
- zakaz podziału zamówienia i zaniżania jego wartości (brak wymogu udowodnienia celowego uniknięcia stosowania przepisów)
- z uwzględnieniem ew. zamówień uzupełniających
- możliwość udzielania ZP w częściach (wartość ZP: łączna wartość poszczególnych części) – ZALECANE PODEJŚCIE

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Szacowanie zamówienia 2 (2)

- na poziomie zamawiającego – dotyczy PZP (zalecane opracowanie planów zamówień publicznych)
  - na poziomie projektu – dotyczy zasady konkurencyjności
- + udokumentowanie (wniosek o dofinansowanie / szacowanie w innym dokumencie)

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada uczciwej konkurencji aspekty społeczne 1 (2)

- obowiązek uwzględniania aspektów społecznych dot. tylko i wyłącznie EFS oraz wynika z zapisów UP
- w ERDF możliwość uwzględniania aspektów społecznych – choć nie wskazana bezpośrednio w Wytycznych
- interpretacja IK EFS z 22 lipca 2015 r.
- klauzule społeczne rozumiane szeroko jako społeczne warunki realizacji zamówienia publicznego
- zakres stosowania klauzul społecznych określany przez IZ w wyt. programowych lub umowie o dofinansowanie

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada uczciwej konkurencji aspekty społeczne 2 (2)

- obowiązek dotyczy PZP i zasady konkurencyjności
- realizacja obowiązku w zamówieniach PZP na podstawie PZP
- podręcznik „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych” Prezesa UZP z 2014 r.
- w praktyce ograniczenie możliwości złożenia oferty do podmiotów ekonomii społecznej dotyczy tylko i wyłącznie zasady konkurencyjności (nie dotyczy PZP)

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada uczciwej konkurencji - kary umowne

- obowiązek stosowania kar umownych (dot. też PZP, jako dodatkowy obowiązek nie wynikający z PZP)
- dobrowolność w sposobie określania kar umownych (wysokość, warunki, proporcjonalność kar)

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada konkurencyjności - progi

- dla beneficjentów zobligowanych do stosowania PZP – od > 50 tys. PLN netto do 30 tys. EUR włącznie
- zapis wytycznych - w przypadku zamówień publicznych o wartości niższej od kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy PZP, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT)
- zalecana ostrożność przy zamówieniach o wartościach progowych lub zbliżonych do tych wartości

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada konkurencyjności miejsce publikacji ogłoszenia

- w tzw. **bazie konkurencyjności**, a do czasu uruchomienia tej strony internetowej – **co najmniej na stronie internetowej beneficjenta**, o ile posiada taką stronę
- w przypadku beneficjentów zobligowanych do stosowania PZP - innej niż ww. stronie internetowej przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych, np. **strona UZP** dla zamówień nie objętych PZP lub **Biuletyn Zamówień Publicznych** - Biuletyn Informacji Publicznej nie spełnia tych wymagań
- w przypadku zamówień publicznych **o wartości równej lub wyższej niż próg** określony w przepisach na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP – **dotatkowo w Dz.U.UE**

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Czym są powiązania kapitałowe i osobowe?

Powiązania kapitałowe lub osobowe - wzajemne powiązania między beneficjentem lub osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w jego imieniu lub osobami wykonującymi w jego imieniu czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procedury wyboru wykonawcy a wykonawcą.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Powiązania kapitałowe i osobowe - kryteria

- a) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
- b) posiadaniu co najmniej 10 % udziałów lub akcji,
- c) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
- d) pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa drugiego stopnia lub powinowactwa drugiego stopnia w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Oświadczenia o braku powiązań z wykonawcami

- załącznik do protokołu postępowania o udzielenie zamówienia
- podpisane przez beneficjenta lub osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań w jego imieniu (brak wymogu podpisów wykonawców)
- powiązania zdefiniowane w Wytycznych nie dotyczą beneficjentów zobligowanych do stosowania PZP – w ich przypadku zaleca się stosowanie oświadczeń o braku powiązań z wykonawcami zgodnych z PZP

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Udzielenie zamówienia podmiotowi powiązanemu

W trybie zasady konkurencyjności tylko i wyłącznie po przeprowadzeniu zasady konkurencyjności oraz nie otrzymaniu żadnej oferty (lub wpłyną tylko oferty podlegające odrzuceniu), za zgodą instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie, o ile podmiot spełnia określone przez zamawiającego warunki (o ile zostały określone)

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Uzupełnianie ofert

- jednoznaczny, przejrzysty i wyczerpujący opis przedmiotu zamówienia oraz warunków udziału w postępowaniu i kryteriów
- dopuszczalne wzywianie potencjalnych wykonawców do uzupełnienia oferty o brakujące elementy (np. brakujące załączniki potwierdzające spełnienie określonych warunków udziału) – uzupełnianie braków formalnych ofert – konieczne równe traktowanie potencjalnych wykonawców oraz przejrzystość procesu

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Negocjacje

- jednoznaczny i wyczerpujący opis przedmiotu zamówienia oraz warunków udziału i kryteriów
- niedozwolone dokonywanie w toku oceny ofert zmian w treści oferty oraz zmian wymagań w zapytaniu ofertowym (w tym warunków udziału i kryteriów oceny ofert) w drodze negocjacji – korekta finansowa
- dozwolone negocjowanie warunków zamówienia w celu doprowadzenia do polepszenia warunków, gł. ceny – konieczne równe traktowanie potencjalnych wykonawców oraz przejrzystość procesu i zakaz pogorszenia warunków lub zmiany opis przedmiotu zamówienia

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zamówienia uzupełniające

Obowiązuje jeden próg dla wszystkich zamówień (50%) mimo różnych progów w PZP:

-50% na usługi i roboty budowlane

-20% na dostawy.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zasada konkurencyjności - wyjątek dot. PZP

- możliwość stosowania PZP zamiast zas. konkurencyjności przez podmioty zobowiązane do stosowania PZP, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w sekcji 6.5.2 *Wytycznych*
- możliwość stosowania trybu negocjacji bez ogłoszenia lub trybu z wolnej ręki przez podmioty zobowiązane do stosowania PZP, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w pkt 1 i 3 sekcji 6.5.2 *Wytycznych*
- możliwe jest odpowiednie stosowanie innych niż art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a i b i pkt 1a przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki, np. zamówienie uzupełniające bez upublicznienia

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PZP - informacja o zamówieniu publicznym 1 (3)

- dodatkowy obowiązek niewynikający z PZP
- przed formalnym wszczęciem postępowania w trybie negocjacji bez ogłoszenia na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 3 ustawy PZP, z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b oraz ust. 1 pkt 1a oraz zapytania o cenę, w celu zagwarantowania wszystkim potencjalnym wykonawcom odpowiedniego poziomu upublicznienia
- na podstawie Wytycznych dotyczy tylko i wyłącznie ww. trybów

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PZP - informacja o zamówieniu publicznym 2 (3)

- obejmuje opis przedmiotu zamówienia publicznego, kryteria oceny ofert wstępnych, warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania ocen spełniania tych warunków, a także termin składania ofert wstępnych – konieczność określenia ww. kwestii przez zamawiającego
- w przypadku zmian ww. elementów konieczność ponownego opublikowania informacji o zamówieniu publicznym

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PZP - informacja o zamówieniu publicznym 3 (3)

- oferta wstępna – przeprowadzenie ww. procedury może wywołać konieczność prowadzenia zamówienia publicznego w trybie konkurencyjnym, np. beneficjent zakłada zawarcie umowy z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, ale w wyniku informacji o zamówieniu publicznym, dostaje więcej niż jedną ofertę, co przeczy tezie, zgodnie z którą dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę
- zastosowanie ww. trybów PZP dopiero po wykonaniu procedury wynikającej z *Wytycznych*

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki do 50 tys pln netto

- możliwość określenia szczegółowych warunków przez IZ PO w wyt. programowych lub umowie o dofinansowanie
- możliwość stosowania procedur wewnętrznych beneficjentów, np. zarządzenie wewnętrzne MliR (o ile zgodne z minimalnymi wymogami z Wytycznych)

- m.in. możliwość określenia, że zastosowanie ma zasada konkurencyjności (ale minimalny wymóg upublicznienia każdego wydatku w określonym progu zawsze obowiązuje)

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki od 20 do 50 tys. pln netto oraz wyłączenia z zasady konkurencyjności i PZP

Podrozdział 6.2 pkt 4 - W przypadku wydatków o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), oraz w przypadku zamówień publicznych, dla których nie stosuje się procedur wyboru wykonawcy, o których mowa w podrozdziale 6.5 Wytycznych, istnieje obowiązek dokonania i udokumentowania rozeznania rynku co najmniej poprzez upublicznienie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta lub innej powszechnie dostępnej stronie przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych w celu wybrania najkorzystniejszej oferty.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki od 20 do 50 tys. pln netto oraz wyłączenia z zasady konkurencyjności i PZP

Podrozdział 6.2 pkt 4 – interpretacja:

Zapis dotyczy 2 przypadków:

- wydatków od 20 do 50 tys. PLN netto
- zamówień dla których nie stosuje się zasady konkurencyjności i pzp (nie dotyczy zamówień dodatkowych i uzupełniających) – dot. wydatków powyżej 50 tys. PLN netto

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki od 20 do 50 tys. PLN netto oraz wyłączenia z zasady konkurencyjności i PZP

- dotyczy wydatków nie zamówień (brak obowiązków w zakresie sumowania, brak obowiązku zawarcia umowy)
- brak szczegółowych procedur (do decyzji beneficjenta szczegółowy sposób prowadzenia procedury)
- dotyczy też zamówień, dla których nie stosuje się zasady konkurencyjności i pzp (nie dotyczy zamówień dodatkowych i uzupełniających) – dot. wydatków powyżej 50 tys. PLN netto
- dotyczy także zamówień *in-house* (art. 4 pkt 13 ustawy PZP)

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki od 20 do 50 tys. PLN netto oraz wyłączenia z zasady konkurencyjności i PZP

- obowiązek dokonania i udokumentowania rozeznania rynku co najmniej poprzez upublicznienie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta lub innej powszechnie dostępnej stronie przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych w celu wybrania najkorzystniejszej oferty

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki od 20 do 50 tys. PLN netto oraz wyłączenia z zasady konkurencyjności i PZP

- możliwość prowadzenia rozeznania rynku także samodzielnie, np. poprzez wyszukanie ofert na stronach internetowych i wysyłanie zapytań do potencjalnych wykonawców
- obowiązek wybrania najkorzystniejszej oferty (nie tylko cenowo, można brać pod uwagę inne wymagania, ale konieczność zachowania przejrzystości procesu wyboru - uzasadnienia)

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wydatki od 20 do 50 tys. PLN netto oraz wyłączenia z zasady konkurencyjności i PZP

- miejsce publikacji - strona internetowa beneficjenta lub inna powszechnie dostępna strona przeznaczona do umieszczania zapytań ofertowych – brak obowiązku umieszczania informacji o zamówieniu w tzw. bazie konkurencyjności, brak też obowiązku zamieszczania informacji o wyniku postępowania

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jak umocować i rozliczać personel projektu?

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Personel projektu - definicja

osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu, które **wykonują je osobiście**, tj. w szczególności osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub wykonujące zadania lub czynności w ramach projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej, osoby samozatrudnione, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby współpracujące w rozumieniu art. 13 pkt 5 ustawy *o systemie ubezpieczeń społecznych* oraz wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*.

Zapisy w Wytycznych: rozdział 3 pkt 1 lit. s i q – definicja personelu projektu, podrozdział 6.16 – koszty związane z angażowaniem personelu projektu, dodatkowe regulacje w zakresie EFS.

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Personel projektu - wydatki kwalifikowane

- podstawowe składniki wynagrodzenia (wynagrodzenie brutto + składki, w tym wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny)
- dodatkowe wynagrodzenie roczne, o ile wynika z przepisów prawa pracy i jest naliczone proporcjonalnie do udziału w projekcie
- nagrody lub premie i dodatki do wynagrodzeń
- delegacje służbowe i szkolenia, o ile zostały wskazane we wniosku o dofinansowanie
- odpisy na ZFŚS

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Personel projektu - wydatki niekwalifikowane

- wpłaty na PFRON
- świadczenia ze środków ZFŚS
- koszty ubezpieczenia cywilnego funkcjonariuszy publicznych za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej
- nagrody jubileuszowe i odprawy pracownicze
- koszty składek i opłat fakultatywnych – wyjątek w sytuacji, gdy przewidziane w regulaminie wprowadzone co najmniej 6 m-cy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie
- potencjalnie obejmują wszystkich pracowników instytucji.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Personel projektu - wymogi 1 (2)

- stawki faktycznie stosowane u beneficjenta poza projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych i FS na analogicznych stanowiskach lub stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji
- weryfikacja osób dysponujących środkami dofinansowania (osoba ta nie może być prawomocnie skazana za przestępstwo przeciw mieniu, obrotowi gospodarczemu, działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe)
- niekwalifikowalne wynagrodzenie personelu zatrudnionego jednocześnie w instytucji uczestniczącej w realizacji PO na podstawie stosunku pracy, chyba że nie zachodzi konflikt interesów lub podwójne finansowanie

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Personel projektu - wymogi 2 (2)

- pracownik beneficjenta w roli personelu zatrudniany jest na podstawie umowy o pracę lub umowy o dzieło (umowa zlecenia niekwalifikowalna)
- koszty związane z wyposażeniem stanowiska pracy kwalifikowalne, jeśli zatrudnienie $\geq \frac{1}{2}$ etatu
- niedopuszczalne angażowanie pracowników partnera przez beneficjenta i odwrotnie.

Zapisy w Wytycznych: podrozdział 8.3 pkt 6 i 8 – zapisy we wniosku o dofinansowanie projektu w kontekście kwalifikowalności; podrozdział 8.4 pkt 11 – brak zastosowania podrozdziału 6.16, z wyj. pkt 7 do personelu projektu zaangażowanego w ramach kosztów pośrednich; podrozdział 8.5 pkt 1 – angażowanie personelu nie stanowi zlecenia usługi merytorycznej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Pułap 276 h zaangażowania zawodowego 1 (2)

- obciążenie z tego wynikające nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań
- łączne zaangażowanie zawodowe tej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych i FS oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów, nie przekracza 276 godzin miesięcznie
- wykonanie zadań przez tę osobę jest potwierdzone protokołem sporządzonym przez tę osobę, wskazującym prawidłowe wykonanie zadań, liczbę oraz ewidencję godzin, z wyłączeniem przypadku, gdy osoba ta wykonuje zadania na podstawie stosunku pracy, a dokumenty związane z jej zaangażowaniem wyraźnie wskazują na jej godziny pracy.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Pułap 276 h zaangażowania zawodowego 2 (2)

Pułap 276 h dotyczy wszystkich form zaangażowania zawodowego, w szczególności:

-w przypadku stosunku pracy – uwzględnia liczbę dni roboczych w danym miesiącu, wlicza się nieobecność związaną ze zwolnieniami lekarskimi i urlopem wypoczynkowym, nie wlicza się czasu nieobecności związanej z urlopem bezpłatnym

-w przypadku stosunku cywilnoprawnego, samozatrudnienia oraz innych form zaangażowania – uwzględnia się czas faktycznie przepracowany, w tym czas zaangażowania w ramach własnej działalności gospodarczej poza projektami

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Baza personelu

Właściwa instytucja będąca stroną umowy zapewnia, że beneficjent zobowiązuje się w umowie o dofinansowanie do **wprowadzania na bieżąco danych do systemu informatycznego** w zakresie angażowania personelu projektu, w celu potwierdzenia spełnienia warunków określonych w Wytycznych (podrozdział 6.16 *Koszty związane z angażowaniem personelu* pkt. 10).

W zależności od wyboru dokonanego przez PO dane mogą być wprowadzane przez beneficjentów do centralnego systemu informatycznego SL 2014 (PO krajowe wprowadzają do SL 2014 obligatoryjnie) lub do lokalnych systemów informatycznych (LSI) .

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Baza personelu

Zakres danych:

1. dane dotyczące personelu projektu – w tym PESEL, imię i nazwisko
2. dane dotyczące formy zaangażowania personelu – stanowisko, forma data, okres zaangażowania, wymiar czasu pracy i godziny pracy (jeśli zostały określone)
3. protokół z zaangażowania w danym miesiącu: rok, miesiąc, dzień, godziny zaangażowania

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Stosunek pracy

- zatrudnienie / oddelegowanie
- obejmuje wszystkie zadania w ramach projektu / projektów realizowanych przez beneficjenta (niedopuszczalne angażowanie takiego personelu na podstawie stosunku cywilnoprawnego, z wyjątkiem umowy o dzieło)
- możliwość kwalifikowania części etatu (proporcjonalność)
- możliwość kwalifikowania nagród lub premii
- możliwość kwalifikowania dodatków.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Stosunek pracy - warunki przyznawania nagród i premii 1 (2)

- zostały przewidziane w regulaminie lub przepisach prawa pracy
- zostały wprowadzone co najmniej 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie
- potencjalnie obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu zaangażowanego do realizacji projektów oraz pozostałych pracowników beneficjenta
- przyznawane w związku z realizacją zadań projektowych na podstawie stosunku pracy.

Uwaga - nagroda jubileuszowa jest niekwalifikowana

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Stosunek pracy - warunki przyznawania nagród i premii 2 (2)

- możliwość przyznania wynika bezpośrednio z prawa pracy
- zostały przewidziane w regulaminie lub przepisach prawa pracy
- zostały wprowadzone co najmniej 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie
- potencjalnie obejmują wszystkich pracowników
- kwalifikowalność w okresie zaangażowania
- wysokość uzależniona od zakresu dodatkowych obowiązków =< 40% wynagrodzenia wraz ze składkami kwalifikowalnymi, chyba że wyższy limit wynika z aktów prawa powszechnie obowiązującego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Stosunek cywilnoprawny

- zamówienie publiczne
- niekwalifikowalna umowa zlecenie / kontrakt menadżerski dla pracownika beneficjenta (nie dotyczy umowy o dzieło)
- warunki kwalifikowalności umowy o dzieło:
- charakter zadań uzasadniający zawarcie umowy o dzieło
- umowa bezpośrednio wskazana we wniosku o dofinansowanie
- rozliczenie na podstawie protokołu (ewidencja godzin i wynik rzeczowy dzieła) oraz dokumentu księgowego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Osoby samozatrudnione

- definicja - osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, wykonująca osobiście zadania w ramach projektu, którego jest beneficjentem (stanowi jednocześnie beneficjenta i personel)
- forma zaangażowania i **wysokość wynagrodzenia** musi wynikać z wniosku o dofinansowanie
- dowód: nota obciążeniowa i protokół (ewidencja godzin i potwierdzenie prawidłowego wykonania zadań)
- dotyczy również osób współpracujących w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Personel projektu - inne formy zaangażowania

- zatrudnienie za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej
- inne formy muszą wynikać z wniosku o dofinansowanie
- obowiązują podstawowe zasady kwalifikowalności personelu projektu.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Pozostałe kwestie

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zakaz podwójnego finansowania

Podwójne finansowanie oznacza w szczególności

- a) poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie tego samego wydatku w ramach dofinansowania z różnych projektów
- b) otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł
- c) poświadczenie zrefundowanie lub rozliczeni kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych lub FS, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa
- d) zakupienie środka trwałego z udziałem środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych, a następnie rozliczenie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach tego samego projektu lub innych współfinansowanych ze środków UE

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zakaz podwójnego finansowania

- e) zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu
- f) sytuacja, w której środki na prefinansowanie wkładu unijnego zostały pozyskane w formie kredytu lub pożyczki, które następnie zostały umorzone
- g) objęcie kosztów kwalifikowalnych projektu jednocześnie wsparciem pożyczkowym i gwarancyjnym,
- h) sytuacja, w której beneficjent jako wkład własny wnosi do projektu wkład niepieniężny, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków unijnych lub/ oraz dotacji z krajowych środków publicznych
- i) zakup używanego środka trwałego, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków UE lub/ oraz dotacji z krajowych środków publicznych
- j) rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Cross-financing

Cross - financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu i stanowi logiczne uzupełnienie działań w ramach PO.

Przedmiotowe finansowanie powinno być powiązane wprost z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu.

Wartość wydatków w ramach cross-finansingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego każdej osi priorytetowej PO, przy czym limit wydatków w ramach cross-finansingu na poziomie projektu, grupy projektów lub działania/poddziałania określa IZ PO w SZOOP.

W przypadku wydatków ponoszonych w ramach cross-finansingu, stosuje się zasady kwalifikowalności dla komplementarnego funduszu.

Koszty, jakie zostaną poniesione w ramach cross-finansingu, uwzględnione są w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu i podlegają rozliczeniu we wnioskach o płatność na zasadach określonych w danym PO.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dochód wygenerowany podczas realizacji projektu 1 (2)

Dochody wygenerowane podczas realizacji projektu, które nie zostały wzięte pod uwagę w czasie jego zatwierdzania, wykazuje się nie później niż w momencie złożenia wniosku o płatność końcową.

Dochody te pomniejszają wydatki kwalifikowalne projektu.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dochód wygenerowany podczas realizacji projektu 2 (2)

Za dochód nie uznaje się :

- wadium wpłacanego przez podmiot ubiegający się o realizację zamówienia na podstawie ustawy Pzp, zatrzymanego w przypadku wycofania oferty,
- kar umownych (w tym kar za odstąpienie od umowy i kar za opóźnienie),
- zatrzymanych kaucji zwrotnych 48 oraz ulg z tytułu terminowego odprowadzania składek do ZUS/US.

Płatności otrzymane przez beneficjenta w powyższych przypadkach nie pomniejszają wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wkład niepieniężny

- 1) Wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, stanowi wydatek kwalifikowalny.
- 2) Wkład niepieniężny powinien być wnoszony przez beneficjenta ze składników jego majątku lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, lub w postaci świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu 1 (2)

- wydatki związane z otwarciem oraz prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym beneficjenta lub odrębnego rachunku bankowego
- opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych (krajowych lub zagranicznych), z wyjątkiem prowizji pobieranych w ramach wymiany walut,
- wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie,
- wydatki poniesione na doradztwo związane z obsługą projektu prawne, z wyjątkiem wydatków związanych z przygotowaniem i obsługą spraw sądowych, finansowe, techniczne,

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Oплаты finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu 2 (2)

- wydatki poniesione na usługi w zakresie audytu i księgowości, o ile ich poniesienie jest wymagane ....
- opłaty notarialne,
- opłaty administracyjne związane z uzyskiwaniem wszelkiego rodzaju pozwoleń czy zgód niezbędnych do realizacji projektu, o ile faktycznie zostały poniesione przez beneficjenta (np. przyłączenia do sieci energetycznej),
- koszty ubezpieczeń lub gwarancji bankowych, o ile są wymagane ...
- wydatki na ewaluację, o ile ich poniesienie jest wymagane ...
- wydatki poniesione z tytułu korzystania z infrastruktury udostępnionej w technologii chmury obliczeniowej.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Finansowanie środków trwałych

Koszty pozyskania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile we wniosku o dofinansowanie zostanie uzasadniona konieczność pozyskania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu z zastosowaniem najbardziej efektywnej dla danego przypadku metody (zakup, amortyzacja, leasing itp.).

Wymóg uzasadnienia pozyskania dotyczy wyłącznie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej równej lub wyższej niż 3 500 PLN netto.

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Uzasadnienie

Uzasadnienie konieczności pozyskania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu uwzględnia w szczególności:

- a) okres realizacji projektu,
- b) tożsame lub zbliżone do planowanych do pozyskania w ramach projektu środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne będące w posiadaniu beneficjenta, w tym środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne nabyte w ramach projektów współfinansowanych ze środków publicznych,
- c) wybór metody pozyskania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Leasing

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione w związku z zastosowaniem technik finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia prawa własności do danego dobra na beneficjenta (podmiot użytkujący).

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione w związku z następującymi formami leasingu:

-leasing finansowy

-leasing operacyjny

-leasing zwrotny.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Podatek od towarów i usług

Podatki i inne opłaty, w szczególności podatek od towarów i usług (VAT), mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne tylko wtedy, gdy beneficjent nie ma prawnej możliwości ich odzyskania.

Możliwość odzyskania podatku VAT rozpatruje się zgodnie z przepisami ustawy o VAT, oraz rozporządzeń do tej ustawy.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zapraszam Państwa do zadawania pytań...

**Fundusze
Europejskie**

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziękuję Państwu za uwagę ...

Marek Hola